

بررسی تطبیقی اساطیر ایزدان ایران باستان و خدایان مجمع ولادیمیر اسلاو شرقی

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۷/۰۳

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۸/۱۵

کد مقاله: ۹۵۰۶۳

یگانه شیخ‌الاسلامی^۱

چکیده

هندواروپاییان اقوامی بودند که هزاران سال قبل از میلاد مسیح از سرزمین‌های شمالی آسیا و اروپای شرقی به مناطق جنوب، جنوب شرقی و جنوب غربی کوچ کردند. این مهاجرت در بازه‌ی زمانی طولانی و در قالب گروه‌های مختلف صورت پذیرفت. آخرین گروه از مهاجران هندواروپایی، اسلاوها و هندوایرانیان بودند که هرکدام طی مراحل به سرزمین‌های جدید خود رسیدند. خاستگاه مشترک این اقوام ناخودآگاه زمینه‌ی اشتراک فرهنگی و اساطیری میان آنان را موجب شد و کهن الگوهای جمعی این اقوام را تحت تأثیر اقوام بومی هر منطقه متبلور کرد. لذا تشابهات زبانی و مفهومی بسیاری میان خدایان اسلاو شرقی و ایزدان ایران باستان وجود دارد. این اساطیر که بیشتر در قالب روایت‌های شفاهی و داستان‌های عامیانه منتقل شده‌اند؛ سرانجام در دوره‌ای به صورت سازمان یافته و منظم معرفی گشتند. این سازمان‌یافتگی در اساطیر ایران مرهون تدوین و کتابت اوستا در قرون اولیه‌ی اسلامی؛ و در اساطیر اسلاو ماحصل تلاش شاهزاده ولادیمیر کیف برای جمع‌آوری و تنظیم باورهای باستانی مردم خود در قرون نهم و دهم میلادی است. با بررسی ویژگی‌های شخصیت خدایان مجمع ولادیمیر و ایزدان ایرانی، در عین برخورد با تفاوت‌های بسیار؛ به اشتراکات چشم‌گیری برمی‌خوریم که گویای تأثیر و تأثر این دو فرهنگ و قومیت بر یکدیگر هستند.

واژگان کلیدی: هندواروپاییان، اسطوره، ایزدان ایران باستان، اسلاو، مجمع خدایان ولادیمیر

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهش هنر (yeganeh.she@gmail.com)